

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer

PZH-2019-718055034 DOS-2017-
0004029

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
14 januari 2020

Eindtermijn
14 januari 2020

Onderwerp

Beleidsregel diffuus lood in de bodem

Advies

1. Vast te stellen de beleidsregel diffuus lood in de bodem.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de beleidsregel diffuus lood in de bodem.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de publiekssamenvatting in de zin 'De beleidsregel gaat ... en grote volkstuinten' 'schooltuinen' toe te voegen. GS hebben besloten dat mevr. Bom-Lemstra de beleidsregel ter kennisname aan PS zal sturen middels een lid-GS brief.

Bijlagen

1. Beleidsregel diffuus lood in de bodem
2. Bijlage 1 - Artikel 7 convenant bodem en ondergrond 2016 - 2020
3. Bijlage 2 - aandachtsgebied lood 390 mg-kg
4. Bijlage 3 - aandachtsgebied lood 260 mg-kg
5. Bijlage 4 - RIVM gezondheidkundige waarden
6. Bijlage 5 - schematische weergave handelingskader

1 Toelichting voor het College

De huidige beleidsregel in de Nota VTH inzake het onderdeel diffuus lood is niet meer in overeenstemming met de huidige inzichten inzake het dossier diffuus lood in de bodem én de gemaakte afspraken met de provincies Noord-Holland en Utrecht.

Met het vaststellen van deze *Beleidsregel diffuus lood in de bodem* door GS worden de huidige inzichten van de provincie Zuid-Holland als Bevoegd Gezag Wet bodembescherming voor dit dossier vastgelegd. De beleidsregel is tevens het uitvoeringskader voor de omgevingsdiensten.

De beleidsregel is van toepassing zolang de provincie nog bevoegd gezag bodem is conform de Wet bodembescherming. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting 1 januari 2021) vervalt de beleidsregel en blijft deze alleen van toepassing op gevallen die vallen onder het overgangsrecht.

In de beleidsregel wordt voorgesteld om de blootstellingrisico's in de aandachtsgebieden tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen door middel van de volgende maatregelen:

1. Het geven van gebruiksadviezen aan bewoners door gemeenten;
2. Het onderzoeken en laten aanpakken van de kinderspeelplaatsen met matige of onvoldoende bodemkwaliteit;
3. Het onderzoeken en laten aanpakken van volkstuincomplexen met matige of onvoldoende bodemkwaliteit
4. De aanpak van particuliere tuinen in aandachtsgebied diffuus lood.

De provincie Zuid-Holland heeft in overleg met Noord-Holland en Utrecht ervoor gekozen om niet grootschalig particuliere tuinen aan te pakken. De kosten hiervan wegen niet op tegen de baten (meer gezondheidswinst). Grootschalige sanering van particuliere tuinen is daarnaast organisatorisch en financieel niet haalbaar. Daarbij komt dat bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet medio 2021 de eigenaar van een particuliere tuin zelf verantwoordelijk wordt voor het saneren van een tuin. Hij zal zelf acties moeten ondernemen en kan geen beroep meer doen op een (financiële) bijdrage van het bevoegd gezag. Met deze beleidsregel wordt dan ook inhoudelijk geanticipeerd op de Omgevingswet.

In bijgevoegd schema (bijlage 5 van de beleidsregel) is aangegeven wanneer er wordt gesaneerd en wanneer niet.

Wanneer sprake is van risico's als gevolg van de bodemverontreiniging dient volgens de Wet bodembescherming gesaneerd te worden. Hiervoor worden kosten / baten analyses uitgevoerd en kan de provincie verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de sanering en de kosten ervan.

Wanneer volgens de Wet bodembescherming geen sprake is van risico maar de concentraties aan lood hoger zijn dan de GGD advieswaarden wordt de eigenaar verzocht maatregelen te nemen om blootstelling aan lood te verminderen. De provincie vervult hierin een faciliterende rol die bijvoorbeeld kan bestaan uit het financieren van advies en / of onderzoek. De kosten voor de maatregelen zijn voor de eigenaar van de locatie.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW: Dekking wordt gevonden binnen programma 3.

Programma: 3. Aantrekkelijk & Concurrent.

Financiële risico's: De omvang van de uitgaven bij de implementatie van deze beleidsregel zijn niet bekend. De kosten van deze beleidsregel komen ten laste van de reserve Meerjarenplan Bodemsanering en worden door deze reserve opgevangen.

Juridisch kader

De beleidsregel is opgesteld binnen het juridisch kader van de Wet bodembescherming en de "Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013".

De risico's op een locatie worden vastgesteld met de hiervoor landelijk beschikbaar gestelde risicotoolboxbodembodem op basis van het feitelijk (huidig) gebruik van de locatie. Op plaatsen waar onaanvaardbare risico's aanwezig zijn door een aanwezige bodemverontreiniging en een eigenaar niet aansprakelijk gesteld kan worden, dienen de kosten door de provincie gedragen te worden. Dit is de vangnetfunctie zoals opgenomen in de Wet bodembescherming.

2 Voorafgaande besluitvorming

In 2015 is door het ministerie van I&W, het IPO, de VNG en de UvW het *Convenant Bodem en Ondergrond 2016-2020* ondertekend. GS van Zuid-Holland hebben in december 2015 ingestemd met dit convenant. In het convenant is in artikel 7.1 en 7.2 vastgelegd dat van de bevoegde overheden verwacht wordt dat zij in gebieden met diffuse bodemverontreiniging met onaanvaardbare humane risico's gebruiksadviezen geven om deze risico's te minimaliseren. Als deze risico's niet door het opleggen van gebruiksadviezen kunnen worden teruggebracht, dragen de bevoegde overheden ervoor zorg dat deze risico's zo spoedig mogelijk worden beheerst.

Het RIVM heeft in 2015 in een onderzoeksrapport geconcludeerd dat de gezondheidsrisico's bij blootstelling aan lood bij jonge kinderen tot 6 jaar groter zijn dan voorheen werd aangenomen. Lood heeft bij jonge kinderen een nadelig effect op het leervermogen en leidt tot een onomkeerbaar verlies van IQ-punten. Daarom wordt gestreefd naar een zo laag mogelijke blootstelling van kinderen aan lood.

Het ministerie van IenM heeft in 2016 al laten weten dat zij niet met een nieuwe landelijke richtlijn zal komen. Deze uitspraak van het ministerie was voor de provincie Zuid-Holland een belangrijke reden om op dit dossier bestuurlijk en ambtelijk de samenwerking te zoeken.

De bestuurlijke samenwerking heeft tussen de 3 provincies geresulteerd in:

1. Het opstellen van een communicatiestrategie over dit onderwerp;
2. Het gezamenlijk opstellen van een Plan van Aanpak onderzoek kinderspeelplaatsen;
3. Het vaststellen van de hoofdlijnen voor een gezamenlijke beleidsregel waarin een aantal keuzes worden gemaakt.

De provincie Noord-Holland heeft bovenstaande hoofdlijnen verwerkt in een handelingsperspectief dat in juli 2019 door GS van Noord-Holland is vastgesteld. GS van Utrecht

hebben in september 2019 een vergelijkbaar handelingsperspectief vastgesteld.

3 Proces

Deze beleidsregel is de invulling van artikel 7 uit het Convenant bodem en ondergrond 2016-2020. Dit convenant is ondertekend door het ministerie van I&M, VNG en de Unie van Waterschappen.

Voor de invulling van deze beleidsregel hebben de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland besloten bestuurlijk en ambtelijk samen te werken. Daarbij is deze beleidsregel opgesteld met inbreng van de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten die zijn vertegenwoordigd in de provinciale werkgroep diffuus lood.

Over het dossier diffuus lood in de bodem zijn Provinciale Staten twee keer actief geïnformeerd door GS:

1. Brief van de GS-leden Janssen en Bom-Lemstra van 7 juni 2017 aan PS inzake voortgang Werkprogramma Bodem en Ondergrond 2016-2020. Deze brief bevat 2 pagina's over dit onderwerp;
2. Brief van het GS-lid Janssen van 10 september 2018 aan PS inzake de aankondiging om kinderspeelplaatsen te onderzoeken.

De provincie richt zich specifiek op het aanpakken van de plaatsen waar kinderen in het openbaar gebied in aanraking kunnen komen met lood, te weten: speelplaatsen en grote volkstuinten. In 2018 zijn kaarten opgesteld met daarop aangegeven de plaatsen waar de kans op lood in de bodem aanwezig is. In 2019 zijn speelplaatsen binnen deze gebieden door de omgevingsdiensten in opdracht van de provincie geïnventariseerd en onderzocht. In 2020 worden binnen deze gebieden de volkstuincomplexen geïnventariseerd en onderzocht.

4 Participatie

Zie ook proces.

Bij het opstellen van deze beleidsregel waren betrokken:

- De provincie Noord-Holland en Utrecht op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau;
- De vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten;
- De GGD;
- Het RIVM;
- Externe juridische adviseurs;

Landelijke werkgroep diffuus lood in de bodem van het Uitvoeringsprogramma Bodem (UP).

5 Communicatiestrategie

Voor het traject aanpak volkstuincomplexen en schooltuinen is een communicatieplan opgesteld. Hierin zijn de partijen genoemd die bij het beleid betrokken zijn (gemeenten, omgevingsdiensten en GGD's) of erdoor worden geraakt (beheerders, eigenaren en gebruikers van de

volkstuintuinen, schoolbesturen). Per doelgroep is gedefinieerd met welke middelen en op welke momenten wordt gecommuniceerd. De communicatie toolkit bestaat uit een kerntekst, folder, website, beeldmateriaal en Q&A voor beleidsmakers van gemeenten. Voorafgaand aan de communicatie gericht op gebruikers worden er in samenwerking met de omgevingsdiensten regionale overlegsessies georganiseerd voor de gemeenten.